

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=6192017&CID=31228352> : לינק לקובץ:

תוכנית: **בריאות 10**

תאריך: **11/02/2015**

שעה: **09:51:47**

רשת: **ערוץ 10**

כותרת: ד"ר מרינה מיכאלסון, מומחית לרפואת ילדים וגנטיקה רפואית מביה"ח וולפסון -

פרופ' רפי קרסו : חזרנו, מהי תסמונת פיפאפא? אילו תסמינים ואילו סימנים מאפיינים אותה ואיך מטפלים בה? על כך נדבר עם ד"ר מרינה מיכאלסון, שהיא מומחית ברפואת ילדים וגנטיקה רפואית מבית החולים וולפסון. שלום לך.
ד"ר מרינה מיכאלסון, מומחית ברפואת ילדים וגנטיקה רפואית, ביה"ח וולפסון : שלום.

פרופ' רפי קרסו : פיפאפא, מה זאת המחלה הזאת?
ד"ר מרינה מיכאלסון : תסמונת פיפאפא הנה תסמונת דלקתית, מחזורית, שנגרמת על ידי גורם לא ידוע, ומתאפיינת באירועי חום חוזרים ותסמינים נוספים. השם מורכב מראשי התיבות של סימנים המייחדים אותה. פיפא, פריודיק פיבר, או חום מחזורי, איי, אפטוסטומטיטיס, או אפתות, פי, דלקת בגרון ואיי זה הגדלת בלוטות לימפה צוואריות או צרביקל אדניטיס.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרופ' רפי קרסו : אמרת לנו את כל הסימנים של המחלה, תכף אנחנו נדבר על הסימנים אחד אחד, אבל עד כמה המחלה הזאת נפוצה?

ד"ר מרינה מיכאלסון : בעבר חשבו שהמחלה היא מאוד נדירה, היא תוארה לראשונה על ידי ד"ר גרי מרשל, ב-1988 הוא תיאר בעצם קבוצת ילדים קטנה עם תסמינים דומים שבעצם היה חום מחזורי, שחזר פעם בחודש, פעם בחודשיים, החום עלה, הטמפרטורות מאוד גבוהות, כאברי גרון, דלקת בגרון, אפתות, ומאז, כעבור שנתיים, הוא תיאר עוד קבוצה ואז הוא נתן את השם. ואז חשבו שהתסמונת היא מאוד מאוד נדירה, אבל עם השנים התברר שהתסמונת היא אחת השכיחות ביותר בקבוצות מחלות חום מחזוריות. אלפי ילדים כנראה סובלים מהתסמונת הזאת, בשנים האחרונות...

פרופ' רפי קרסו : אז איך מאבחנים אותה באמת?

ד"ר מרינה מיכאלסון : אוקיי, בשנים האחרונות...

פרופ' רפי קרסו : איך מאבחנים את זה מדלקת גרון רגילה? איך מאבחנים את זה? לילדים יש חום, ילדים יש להם חום, זה דבר מאוד מאוד שכיח.

ד"ר מרינה מיכאלסון : אוקיי, אז כעיקרון, התמונה הקלינית מתבטאת בעליות חום חוזרות. חום מגיע באופן פתאומי, עולה עד

...40

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרופ' רפי קרסו : שנייה רק אם את יכולה את השרשרת טיפה מעל המיקרופון להזיז, להכניס אותה לתוכו, כן, זהו, כן, כן. אז אני שאלתי אותך איך אנחנו מאבחנים את התסמונת. ד"ר מרינה מיכאלסון : אז בדרך כלל הילד שלוקה בפאפא, הוא מופיע אצל רופא מטפל שלו, עם תסמינים של חום גבוה, מאוד גבוה, שמופיע באופן פתאומי, עולה עד לכ-40 מעלות, הוא נראה לא טוב, הרופא מאבחן אצלו דלקת בגרון, וכמובן הוא חושב שמדובר במחלה ויראלית או חיידקית, כי סיבה הכי שכיחה לדלקת גרון בגיל 2 ו-4, זה בעצם הגילאים שאנחנו רואים את התסמונת, ולוקחים אצלו משטח גרון, עושים בדיקות דם, ולא מוצאים סיבה חיידקית או זיהומית, והתסמינים, למרות הטיפול באנטיביוטיקה, התסמינים חוזרים כעבור תקופה של שלושה עד שמונה שבועות.

פרופ' רפי קרסו : כלומר, הילד יש לו, הוא מציג דלקת בגרון, והגרון נפוח, אפתות בגרון, ד"ר מרינה מיכאלסון : נפוח, אפתות בפה.

פרופ' רפי קרסו : הרופא ממשש אותו יש בלוטות לימפה, ד"ר מרינה מיכאלסון : והוא חושב שמדובר במחלה ויראלית או חיידקית, הוא עושה בדיקות, והוא נותן טיפול אנטיביוטיקה, הנה, זה אנחנו רואים בדלקת בגרון, שמאוד באמת מזכירה את דלקת הגרון הוויראלית. או יכולה להיות דלקת גרון עם תפליטים,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

שעושים משטחים ולא מוצאים חיידק.

פרופ' רפי קרסו : זה שלא מוצאים חיידק זה אחד מהדברים

האופייניים למחלה, נכון?

ד"ר מרינה מיכאלסון : אופייני, כי המשטחים הם שליליים. גם

בבדיקות הדם הן לא ממש אופייניות, אבל יכולים למצוא

סימנים לא ספציפיים,

פרופ' רפי קרסו : לדלקת,

ד"ר מרינה מיכאלסון : עלייה בכדוריות דם לבנות, לויקוציטוזיס

עם סטייה שמאלה, כמו שאנחנו מגדירים... עם נויטרופיליה, לעומת

מחלה אחרת שגם גם מתבטאת בעליית חום וירידה בנויטרופילים,

שזה ציקליק נויטרופניה. גם מאוד חשוב לאבחן ולהבדיל בין 2

המחלות. עכשיו, אפתות, אנחנו יודעים שאעפ"ת זה גם מאוד

שכיח בגיל 2-4 נגרמות עלידי וירוסים, וכאן המצב הוא חוזר.

האפתות הן שטחיות והן...

פרופ' רפי קרסו : יש לנו פה תמונה של אפתה בצד הפנימי של

השפה התחתונה.

ד"ר מרינה מיכאלסון : נכון, נכון, ואפתות נמשכות יחד עם חום

כחמישה, שבעה ימים, ועוברות בעצמן. וגם הגדלת בלוטות לימפה

צוואריות... זה גם אפתות אנחנו רואים כאן, וגם הגדלת בלוטות

לימפה דו-צדדיים, בדרך כלל עוברים יחד עם נעלמות

הסימפטומים.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרופ' רפי קרסו : אנחנו יודעים מה גורם למחלה זאת?
ד"ר מרינה מיכאלסון : לא, אנחנו עדיין לא יודעים, הוצאו
מנגנונים שונים, הן מולקולריים וגם גנטיים וגם הפרעות
בציטוקינים לפעמים מוצאים. גם לפעמים מוצאים עליה קלה
באימונוגלובולין די, אבל היא מתונה והיא לא כל כך גבוהה כמו
תסמונת אחרת ש...

פרופ' רפי קרסו : זו מחלה שמופיעה יותר במשפחות?
ד"ר מרינה מיכאלסון : לא, עדיין לא, זו עדיין לא מחלה
משפחתית. עדיין אין גורם גנטי, למרות שהיה פרסום על הגן
הראשון שנמצא אצל ילד אחד, מוטציה. עם הילד עם תסמונת
פאפא, מוטציה, עדיין זה לא יכול להסביר את כל התסמינים,
אנחנו לא יודעים מה הגורם העיקרי לתסמונת פאפא,
פרופ' רפי קרסו : וכמובן, אם אין בה חידקים ואין בה וירוסים,
היא גם לא מידבקת, נכון?

ד"ר מרינה מיכאלסון : נכון היא לא מידבקת בכלל, ואין צורך
לעשות בדיקות מעבדה, צריך לאבחן. אז איך מאבחנים בעצם?
הרופא צריך... האבחנה נעשית לפי קריטריונים אבחנתיים קליניים.
פרופ' רפי קרסו : בואי, תעשי לנו... נחזור עוד פעם על
הקריטריונים הקליניים.

ד"ר מרינה מיכאלסון : הקליניים, מדובר בילד מתחת לגיל 5,
פרופ' רפי קרסו : זה אופייני? או שיכולים גם להיות מקרים אצל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ילדים יותר גדולים?

ד"ר מרינה מיכאלסון : יכול להיות... אבל בדרך כלל הקריטריון הקליני העיקרי זה ילד מתחת לגיל 5, יש גם דיווחים בספרות של פאפא בגיל מבוגרים אבל זה מאוד... זה דיווחים בודדים, זה ילד מתחת לגיל 5, עם אירועים חוזרים של חוס גבוה מאוד, כל שלושה, שמונה שבועות, עם דלקת בגרון, סטרילית, ללא מוצא חיידקי, עם אפתות, עם הגדלת בלוטות לימפה, המחלה נמשכת מיומיים עד שישה ועוברת ללא טיפול. וכמובן, מיותר לתת טיפול אנטיביוטי, כי הוא לא יעיל.

פרופ' רפי קרסו : כן, כי זה לא חיידקי, ולוירוסים אנטיביוטיקה לא עוזרת.

ד"ר מרינה מיכאלסון : יכולה אפילו להזיק.

פרופ' רפי קרסו : המחלה בהתבטאות שלה, היא דומה אצל כל הילדים, נכון? חוס גבוה, דלקת בגרון, משטח שלילי, בלוטות, אפתות, כמה ימים וזה חולף לבד.

ד"ר מרינה מיכאלסון : נכון, בדרך כלל, ברוב המקרים המחלקה פוסקת, התדירות פוחתת ופוסקת לקראת גיל 01, וצריך להגיד שבין ההתקפים הילדים חשים בטוב, המחלה היא לא פוגעת בהתפתחות, בגדילת הילד ובעצם אין סיבוכים.

פרופ' רפי קרסו : כמה ימים נמשכת המחלה?

ד"ר מרינה מיכאלסון : היא יכולה להימשך מיומיים עד שישה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ימים.

פרופ' רפי קרסו : עכשיו, אם היא לא מחלה חיידקית, יש איזה טיפול שאנחנו יכולים לתת לילד?

ד"ר מרינה מיכאלסון : נכון, הטיפול שהוכח ועדיין יש הסכמה כללית שהטיפול היעיל ביותר זה מתן סטירואידים, בתחילת הסימפטומים במינון של אחד, שניים מיליגרם של פרדניזון או פרדניזולון, או 3.0 מיליגרם של בטניזול לקילוגרם משקל. נותנים את הטיפול כמנה חד-פעמית או שתי מנות והופאים וההורים נדהמים לראות איך הסימנים פוסקים תוך שעתיים-ארבע.

פרופ' רפי קרסו : כלומר, כמות קטנה, נגיד כי ההורים נוא מפחדים מקורטיזון.

ד"ר מרינה מיכאלסון : נורא מפחדים, עד עכשיו ההורים נרתעים מלתת סטירואידים בגלל המידע והחשד שיש הרבה תופעות לוואי, אבל הטיפול במינון כל כך נמוך, בתחילת הסימפטומים. לא הוכח שיש תופעות לוואי.

פרופ' רפי קרסו : כלומר, אנחנו יכולים להרגיע את ההורים ולהגיד להם, יש מחלה שהיא כפי שאת אמרת לנו היא לא מדבקת והיא לא מסוכנת, בלי טיפול היא נמשכת ארבעה עד ששה ימים, ועם טיפול אפשר לעצור אותה במשך שעתיים, כן, וזה אופייני לילדים שהחום חוזר ודלקת גרון חוזרים ולא מוצאים שום דבר.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ד"ר מרינה מיכאלסון : בעבר גם נוסו כמה טיפולים נוספים, כמו חוסם רצפטור מסוג אייץ' שתיים, אבל עבודות בהמשך לא הוכיחו את היעילות. גם תרופות אנטי דלקתיות.

פרופ' רפי קרסו : מה אנחנו חושבים, המנגון של המחלה? זו שאלה כבר יותר פילוסופית מרפואית, אחרי שהרגענו את ההורים שזאת מחלה שפירה לחלוטין.

ד"ר מרינה מיכאלסון : אנחנו חושבים שאולי מדובר באיזושהי רגישות יתר או היפר סנסיטיוויטי לאיזשהו מיקרואורגניזם לא מבודד, או כנראה קיימים אילו שהם שיבושים בציטוקינים... פרופ' רפי קרסו : במערכת החיסונית... אפשר להגיד שזה סוג של מחלה אוטואימונית?

ד"ר מרינה מיכאלסון : אוטואינפלמטורית. אנחנו מדברים על קבוצת המחלות האוטואינפלמטוריות, שבעצם מחלות שמתבטאות באירועי חום חוזרים, כעיקרון, ותסמינים נוספים חלק מהמחלות בקבוצה הזאת הם גנטיות, חלק הם עם סיבה לא ידועה, חלק, עדיין אנחנו, יש לנו הרבה עבודה במחקר, לגלות. ואני רציתי עוד להזכיר בקשר לניתוח, כן? כריתת שקדים לילדים אשר סובלים מדלקות גרון דחופות, זה יכול להיות בחשבון, פרופ' רפי קרסו : זאת אופציה שאפשר לחשוב עליה.

ד"ר מרינה מיכאלסון : כן, כן, אבל בגלל שבין ההתקפים הילדים בריאים, ניתן להימנע כמה שיותר מהניתוחים, הם מיותרים בגלל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הסיבוכים שלהם.

פרופ' רפי קרסו : כלומר, צריך להניות רגועים, אם יש לילדים שלכם כל פעם אותן דלקות בגרון, עם משטחים שליליים, תהיו רגועים. תודה רבה לד"ר מרינה מיכאלסון, תודה לכם הצופים בבית סיימנו להיום, חפשו אותנו בנענע 01, הרבה בריאות שתהיה לכם, להתראות.